Lieta Nr.C12189116
Lietas arhīva Nr.C-1891-16

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
Krāslavā 2016.gada 21.aprīlī

Daugavpils tiesas
tiesnese I.Galeja
izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

Prasītāja/pers. A/ 2016.gada 18.februārī iesniedza tiesā prasības pieteikumu maza apmēra prasībā pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam. Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājai un atbildētājam /datums/piedzima meita /pers.C/. Prasītājas un atbildētāja laulība ir šķirta 2014.gada 1.decembrī. 2014.gada 29.oktobrī prasītāja un atbildētājs noslēdza vienošanos par meitas kopīgu aizgādību, saskarsmes tiesībām, uzturlīdzekļu apmēru meitas uzturēšanai (90 *euro* apmērā mēnesī). Atbildētājs no 2015.gada augusta nepilda savas saistības un nenodrošina materiālu palīdzību bērna uzturēšanai. Prasītāja strādā SIA "/nosaukums/" par šuvēju un viņas ikmēneša ienākumi ir 220 *euro*. Bērns dzīvo kopā ar prasītāju. Prasītāja cenšas pildīt savu pienākumu uzturēt bērnu, nodrošināt ēdienu, apģērbu, mājokli un veselības aprūpi, bērna kopšanu un audzināšanu.

Meita apmeklē /nosaukums/ izglītības iestādi un ir dienas grupas audzēkne, līdz ar to rodas izdevumi 37 *euro* mēnesī. Papildus meita kopš 2015.gada februāra un arī pašlaik apmeklē vingrošanas nodarbības /nosaukums/. Maksa mēnesī ir 30 *euro*. Vingrošanas nodarbības sekmē bērna pareizu fizisko attīstību, izturību un uzlabo veselības stāvokli. Uzskata, ka atbildētājs ir spējīgs sniegt palīdzību papildus 20 *euro* apmērā virs Ministru kabineta noteiktā minimālā uzturlīdzekļu apmēra, lai bērns varētu nodarboties ar vingrošanu un uzlabot savu fizisko attīstību. Prasītājas mēneša ienākumi, ņemot vērā, ka ir jāmaksā arī komunālie maksājumi, nav pietiekami, lai nodrošinātu pilnvērtīgu bērna uzturēšanu. Atbildētājs nemaksā pat minimālos uzturlīdzekļus. Mediācija netika veikta, un prasītāja nepiekrīt to izmantot.

Pamatojoties uz Civillikuma 177., 179.pantu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus prasītājas labā meitas /pers. C/ uzturēšanai ik mēnesi 112,50 *euro*.

2016.gada 14.martā prasītāja /pers. A/ iesniedza tiesā prasības pieteikuma precizējumu, kurā lūdz piedzīt no atbildētāja prasītājas labā uzturlīdzekļus bērna uzturēšanai 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no prasības pieteikuma iesniegšanas brīža līdz bērna pilngadībai. Lūdz spriedumu izpildīt nekavējoties.

Prasītāja norādīja prasības pieteikumā, ka lietas iztiesāšana tiesas sēdē nav nepieciešama.

Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmā daļa noteic, ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.^{26}pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu, kā arī informē par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidro tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim.

2016.gada 31.martā tiesnese noteica civillietas izskatīšanu rakstveida procesā 2016.gada 21.aprīlī. Prasītājai un atbildētājam ir paziņots datums, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22}panta pirmo daļu pusēm ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, pusēm ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesei.

Prasītāja nav pieteikusi noraidījumu tiesnesei.

Atbildētājs/pers. B/ nav iesniedzis tiesai rakstveida paskaidrojumu par prasības pieteikumu, nav lūdzis lietas izskatīšanu tiesas sēdē un nav pieteicis noraidījumu tiesnesei. Atbildētājam prasības pieteikums, tiesību izskaidrojums un tiesas paziņojums saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta noteikumiem tika nosūtīti uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietu – /adrese/. Līdz ar to tiesa atzīst, ka atbildētājam ir paziņots par lietas izskatīšanu rakstveida procesā.

M o t ī v u d a ļ a

Tiesa, pārbaudot rakstveida pierādījumus, atzīst, ka maza apmēra prasība ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

Prasītājai/pers. A/ (bērna dzimšanas apliecībā – /pers. A dzimtais uzvārds/) un atbildētājam /pers. B/ ir meita /pers. C/, dzimusi /datums/.

No Daugavpils pilsētas domes dzimtsarakstu nodaļas izziņas par laulības reģistrāciju redzams, ka /pers. A dzimtais uzvārds/ un /pers. B/ noslēdza laulību /datums/, sievas uzvārds pēc laulības noslēgšanas /pers.A.uzvārds pēc laulības noslēgšanas ar pers.B/. No laulības apliecības redzams, ka /pers. A/ un /pers. D/ noslēdza laulību /datums/, sievas uzvārds pēc laulības noslēgšanas /pers.A uzvārds/.

Bērns dzīvo kopā ar māti /pers. A/, kas apstiprinās ar Daugavpils pilsētas domes Īpašuma pārvaldīšanas departamenta Dzīvokļu nodaļas izziņām. Prasītāja audzina un uztur bērnu, līdz ar to prasītāja ir tiesīga prasīt piedzīt uzturlīdzekļus bērna uzturēšanai.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo un otro daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Civillikuma 179.panta piektā daļa noteic, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu. Tātad uzturlīdzekļu apmēra noteikšanā nozīme ir gan kritērijiem, kas saistīti ar bērna tiesībām uz pilnvērtīgiem dzīves apstākļiem, gan vecāku mantiskajam stāvoklim.

Civillikuma 177.panta pirmā daļa noteic, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Savukārt Civillikuma 177.panta otrā daļa noteic, ka aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu. Savukārt šī panta ceturtā daļa noteic, ka bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, tas ir, ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības

nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Tādējādi jēdziens bērna uzturēšana saistīts ar Civillikuma 177.panta ceturtajā daļā paredzētajiem kritērijiem, kas ņemami vērā, nosakot uzturlīdzekļu apmēru.

No 2014.gada 29.oktobra vienošanās par kopīgā nepilngadīgā bērna aizgādību, saskarsmes tiesībām, bērna uzturlīdzekļiem redzams, ka laulātie – prasītāja un atbildētājs vienojās, ka pēc laulības šķiršanas viņi kopīgi, katrs samērā ar savu mantas stāvokli, uzturēs meitu, ņemot vērā Civillikuma 179.panta prasības. Vīrs līdz laikam, kamēr meita pati varēs sevi apgādāt, apņemas katru mēnesi maksāt uzturlīdzekļus meitas uzturam – ne mazāk kā 90 *euro* apmērā mēnesī (..).

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus bērna uzturēšanai 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas. Atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" bērnam no viņa piedzimšanas līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai ir jānodrošina uzturlīdzekļi 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas. /pers.C/pašlaik ir seši gadi.

Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumi Nr.656 "Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" (spēkā no 2016.gada 1.janvāra) noteic, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 370 *euro*. Līdz ar to pašlaik 25 % no 370 *euro* ir 92,50 *euro*, bet 30 % no 370 *euro* ir 111 *euro*.

No /nosaukums/ 2016.gada 14.janvāra izziņas redzams, ka /pers. C/ ir /nosaukums/ dienas grupas audzēkne. Maksa par bērna ēdināšanu pirmsskolas iestādē ir 1,71 *euro* dienā. No biedrības /nosaukums/ izziņas redzams, ka /pers. C/ apmeklēja vingrošanas nodarbības no 2015.gada 1.februāra līdz 2015.gada 5.maijam, no 2015.gada 29.augusta līdz 2015.gada 30.oktobrim, maksa mēnesī ir 30 *euro*, prasītāja ir iesniegusi arī 2016.gada 9.februāra čeku par samaksu par nodarbībām.

Prasītājas iesniegtie pašvaldības akciju sabiedrības "Daugavpils siltumtīkli" rēķini, Daugavpils pilsētas domes Sociālo lietu pārvaldes rēķini nepierāda uzturēšanas izdevumus bērna vajadzībām.

Savukārt atbildētājs /pers. B/ iesniedza tiesā Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras Daugavpils reģionālās nodaļas izziņu, kurā norādīts, ka /pers. B/ ienākumi 2015.gada septembrī bija 254,91 *euro* (bezdarbnieka pabalsts), 2015.gada oktobrī bija 263,41 *euro* (bezdarbnieka pabalsts), 2015.gada novembrī bija 25,49 *euro* (bezdarbnieka pabalsts) un 100 *euro* (darba alga), 2015.gada decembrī, 2016.gada janvārī un februārī ienākumi ir 400 *euro* (darba alga).

Nosakot uzturlīdzekļu apmēru, tiesai ir jāizvērtē bērna vajadzības, abu vecāku mantas stāvoklis un spēja bērna uzturam nepieciešamo summu maksāt, kā arī jāsadala nepieciešamā uzturlīdzekļu summa proporcionāli katra vecāka mantiskajam stāvoklim un ieguldījumam bērna uzturēšanā *(sk. Senāta 2012.gada 28.septembra spriedumu lietā Nr. SKC-1068, 2012.gada 28.septembra spriedumu lietā Nr. SKC-1024, 2012gada 25.oktobra spriedumu lietā Nr. SKC-139).*

No minētā secināms, ka uzturlīdzekļu sniegšanas pienākums primāri saistīts ar vecāku mantas stāvokli un spēju uzturēt, lai, nosakot uzturlīdzekļu apmēru, maksimāli tiktu nodrošinātas bērna intereses.

Izvērtējot pušu mantisko stāvokli, tiesa secina, ka atbildētāja ienākumi ir lielāki, līdz ar to atbildētājs var sniegt lielāku ieguldījumu bērna uzturēšanā. Prasītāja norāda, ka papildus bērnam nepieciešamajiem ikdienas izdevumiem ēdināšanai, apģērba iegādei u.tml., viņa nodrošina arī iespēju bērnam apmeklēt sporta nodarbības, par kurām jāmaksā 30 *euro* mēnesī. Atbildētājs nav iebildis pret uzturlīdzekļu summu, kuru lūdz piedzīt prasītāja. Līdz ar to atbilstoši Civilprocesa likuma 96.panta piektajai daļai pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse. Atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta pirmajai daļai katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Tātad atbildētājam, ja tas iebilst pret pieprasīto uzturlīdzekļu apmēru, jāpierāda pieprasītās summas nesamērīgums ar viņa mantas stāvokli un spējām uzturēt bērnu. Līdz ar to tiesa uzskata, ka prasība par uzturlīdzekļu piedziņu 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ir apmierināma.

Uzturlīdzekļi no atbildētāja jāpiedzen, sākot ar 2016.gada 18.februāri - prasības pieteikuma iesniegšanas dienu tiesā.

Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa noteic, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punktu, 35.panta pirmās daļas 3.punktu, 42.panta pirmo daļu no atbildētāja valsts labā jāpiedzen ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,31 *euro* un valsts nodeva no piedzītās maksājumu summas par gadu 199,80 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, par personu un mantas izlikšanu no telpām un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties.

Tiesa atzīst, ka atbildētājam nosakāms desmit dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu samaksu.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.pantu, 42.panta pirmo daļu, 97., 193., 250.[25]pantu tiesa

n o s p r i e d a

Prasību apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturēšanai ik mēnesi 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot ar 2016.gada 18.februāri līdz bērna pilngadībai vai pušu materiālā stāvokļa izmaiņām.

Uzturlīdzekļus pārskaitīt kontā: /konta numurs/ AS "Swedbank".

Spriedumu izpildīt nekavējoties.

Piedzīt no /pers. B/ valsts labā valsts nodevu 199,80 *euro* (viens simts deviņdesmit deviņi *euro* 80 *centi*), ieskaitot kontā: Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, BIC kods TRELLV22, konts LV55TREL1060190911200, norādot iemaksas mērķi: valsts nodeva civillietā Nr.C12189116, un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,31 *euro* (pieci *euro*, 31 cents), ieskaitot kontā: Tiesu administrācija, Valsts kase, NMR 90001672316, BIC kods TRELLV22, konts LV51TREL2190458019000, norādot iemaksas mērķi: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr.C12189116.

Noteikt /pers.B/termiņu desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas tiesas izdevumu labprātīgai samaksai.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas - 2016.gada 21.aprīļa Latgales apgabaltiesai, apelācijas sūdzību iesniedzot Daugavpils tiesā.

Tiesnese I.Galeja